

DANI COENRA

Els canvis demogràfics dels darrers anys tard o d'hora arribaran també a les urnes.

La proposició no de llei presentada al Congrés de Diputats pel PSOE i IU-ICV per facilitar el vot als immigrants en les eleccions municipals ha aixecat polseguera. I especialment a Catalunya, on el clima preelectoral ha escalfat un debat polític i social que serà clau en el futur.

El debat sobre el dret a vot dels immigrants ha tret el cap. Una proposta no de llei al Congrés de Diputats de Madrid, presentada el 17 de juliol pels grups del PSOE i d'IU-ICV, insta l'executiu espanyol a perme-

tre el vot en les eleccions municipals als ciutadans procedents d'altres estats amb què hi hagi un conveni de reciprocitat.

Aquest dret ja el tenen reconegut els ciutadans procedents d'altres estats de la UE i de Noruega. Amb aquesta propos-

ta s'ampliaria aquesta possibilitat a part dels immigrants extracomunitaris.

El debat, però, ha començat amb mal peu. Lluny d'un debat polític acurat i mesurat, els tòpics i els càlculs partidistes han acabat modulant els discursos. A l'estat espanyol, la proposta ha quedat desdibuixada i no ha aconseguit fer-se espai enmig dels enfrontaments entre PSOE i PP pels incendis de Galícia, el procés polític basc, ni l'allau de *cayucos* plens de gent a les Canàries.

Proposta amb la boca petita. La proposta ha estat presentada en ple més d'agost, enmig de les vacances, un bon període per evitar un debat real i que permet a José-Luis Rodríguez Zapatero adobar el camp de les relacions amb el grup parlamentari d'IU-ICV, impulsor de la proposta, per al nou curs parlamentari.

Moltes ONG consideren que la proposta queda curta i comportaria poques modificacions si es dugués a terme, ja que la Constitució espanyola, en el seu article 13.2, limita la possibilitat del reconeixement només a "criteris de reciprocitat". Per això algunes ONG van més enllà i demanen al Govern espanyol "més valentia" i que plantegi una reforma constitucional que obri la porta al reconeixement del vot dels immigrants. A més, aquestes organitzacions argumenten que és difícil establir nous convenis amb estats que, en moltes ocasions, quan tenen un sistema democràtic és molt fràgil. Per tot això, consideren que la proposta afectaria, a l'hora de la veritat, un percentatge relativament baix de persones i que discriminaria precisament aquells immigrants procedents de països en situacions polítiques i socials més precàries.

La proposta no ha generat gaire polèmica a Espanya. De fet, entre el PP i el PSOE no hi ha diferències gaire profundes a l'hora d'encarar el tema. Totes dues formacions són conscients que tard o d'hora aquesta immigració, sigui en una primera o en una segona generació (els fills provinents de la immigració nascuts ja en territori espanyol) s'incorporarà a la bossa d'electors de ple dret i que, per tant, més val no posar-se aquests futurs "electors" en contra. Però alhora, tampoc no volen abanderar el reconeixement obert del dret del vot dels immigrants per no generar un rebuig en-

JOAN CELA

Imatge de les eleccions municipals del 1999 a Palma. Des d'aquell any els ciutadans de la UE poden participar en els comicis municipals.

tre amplis sectors electorals, propers a un i l'altre partit.

Els populars no s'oposen, doncs, a iniciar el debat. Ja en la convenció que van fer el mes de març passat, els populars van aprovar una proposta per incorporar aquest tema al programa electoral de la formació. Coincideixen també amb el PSOE que el dret també s'ha de limitar al criteri de reciprocitat amb altres estats i circumscriure'l als comicis municipals, tal com, a parer dels populars, dicta la carta magna espanyola. Però el PP discrepa de com s'ha fet aquest debat i creu que la manera de trobar fórmules per al reconeixement del vot dels immigrants ha de ser buscant un consens "nacional". És a dir, entre les dues principals forces polítiques espanyoles, per comptes de fer una proposta, "en ple estiu" i només acordada amb IU.

La lupa preelectoral a Catalunya.

El debat sobre el dret de vot dels immigrants a Catalunya ha estat amplificat per la tensió pròpia del procés preelectoral en què ha entrat ja la política, pendent de les eleccions autonòmiques del proper 1 de novembre. Així la polèmica va esclatar quan dirigents de CiU van qüestionar la proposta del PSOE i d'IU-ICV. El secretari d'organització d'UDC, Josep Maria Pelegrí, ve retreure que persones que no coneguin la llengua la cultura del lloc que els acull puguin participar en unes eleccions i va titllar la proposta "d'oportunista" i de respondre a

una idea d'un "fals progressisme". A partir d'aquí va començar el foc creuat de declaracions i contradiccions de les diverses formacions polítiques de Catalunya. L'única coincidència ha estat l'acusació que les altres formacions actuen per interessos partidistes. Fals progressisme, racisme o xenofòbia, han estat algunes de les perles que s'han sentit en aquesta confrontació. Com els focs d'encenalls, la polèmica crema ràpidament.

La mesura, en boca del mateix ministre d'Indústria i candidat a la presidència de la Generalitat del PSC, José Montilla, no afectaria en cap cas les eleccions catalanes, ni probablement les properes municipals. El Govern espanyol ha volgut suavitzar el caràcter de la proposta i ha deixat clar que no hi ha cap calendari previst sobre el tema.

Dues visions diferents. Més enllà de l'electoralisme, la mesura desperta temors entre les formacions nacionalistes catalanes, per la poca capacitat política per afavorir la integració veritable d'aquesta nova onada migratòria.

De fet, a Catalunya s'ha produït una coincidència entre aquest debat i un altre: el de la futura llei electoral de Catalunya. Les mateixes formacions que defensen un sistema electoral totalment proporcional, sense correcció territorial, PSC i ICV, són les que defensen el reconeixement del dret del vot immigrant sense condicions, això sí, amb matisos i

diferent grau de convicció. Els socialistes són molt més prudents a l'hora de plantejar calendaris per a aquesta mesura, mentre que els ecosocialistes voldrien implantar la iniciativa en les properes eleccions municipals del 2007 i recriminen a PSC i ERC que facin, al seu entendre, seguidisme de CiU contemporitzant el discurs sobre aquest dret dels immigrants. Socialistes i Iniciativa consideren el dret a vot dels immigrants extracomunitaris com una bona mesura d'integració.

D'altra banda, les formacions que consideren que un futur sistema electoral català ha de mantenir una ponderació que reconegui la diversitat demogràfica territorial, CiU i ERC, són les que han expressat més matisos a l'hora de reconèixer el vot immigrant a les municipals. CiU defensa que el reconeixement del dret a vot ha de ser el darrer pas del procés d'integració de la immigració, un cop identificada amb la societat d'acollida. CiU defensa el model de Tony Blair i considera que cal fomentar mesures que facilitin a la immigració la integració "en els valors democràtics" i en "la cultura catalana". La federació proposa vincular el dret a vot al pas final d'obtenir la nacionalitat. La federació també demana a l'executiu espanyol un pacte sobre immigració entre l'estat i les autonomies.

Els republicans, de fet, no s'oposen al reconeixement d'aquest dret i consideren que aquesta polèmica en el debat sobre el dret del vot dels immigrants s'ha de traslladar al Parlament de Catalunya per assolir un pacte nacional català sobre la immigració. Així mateix, proposen diverses iniciatives per recuperar algunes de les competències retallades en el procés de negociació de l'Estatut a Madrid. Per a Esquerra, un dels factors clau en aquest debat és que l'executiu català pugui fixar els contingents d'immigrants que pot acollir Catalunya per poder garantir els serveis socials bàsics com educació o sanitat, i quins mecanismes d'integració cultural i lingüística es poden posar en marxa, entre d'altres.

Una mirada ràpida als carrers de qual-sevol ciutat o poble del país mostra que els processos de globalització han modificat la demografia del país. Aquests canvis tard o d'hora també arribaran a les urnes.

Enric Rimbau